

SİRKÜLER
Sayı: 2011/139

İstanbul, 07.06.2011
Ref: 4/139

Konu:

YABANCI UYRUKLULARIN SİGORTALILIKLARI HAKKINDA GENELGE YAYINLANMIŞTIR

I- İlgili Yasal Mevzuat:

5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 4. maddesinin ikinci fıkrasının (c) bendi gereğince, yabancı uyruklu kişilerden hizmet akdi ile çalışanlar 4. maddenin birinci fıkrasının (a) bendine tabi olarak sigortalı sayılmışlar, Kanunun 6. maddesinin (e) bendinde ise yabancı bir ülkede kurulu herhangi bir kuruluş tarafından ve o kuruluş adına ve hesabına Türkiye'ye bir iş için gönderilen ve yabancı ülkede sosyal sigortaya tabi olduğunu belgeleyen kişiler ile Türkiye'de kendi adına ve hesabına bağımsız çalışanlardan, yurt dışında ikamet eden ve o ülke sosyal güvenlik mevzuatına tabi olanların sigortalı sayılmayacakları öngörülmüştür.

Diğer taraftan, ülkemizin diğer ülkelerle imzaladığı ikili ya da çok taraflı sosyal güvenlik sözleşmelerinde de iki ülke vatandaşlarının karşılıklı olarak diğer ülkede geçici görevli ya da geçici görevli olmaksızın çalışmaları halinde hangi ülkenin sosyal güvenlik mevzuatına tabi olacaklarına ilişkin hükümler bulunmaktadır.

Ayrıca, Kanunun 6. maddesinin son fıkrası uyarınca, 2/3/2011 tarihli ve 27862 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Sosyal Sigorta İşlemleri Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik ile yayım tarihinden geçerli olmak üzere Sosyal Sigorta İşlemleri Yönetmeliğinin (SSİY) 10. maddesinin birinci fıkrasının (d) bendi değiştirilerek, Ülkemizle arasında sosyal güvenlik sözleşmesi bulunmayan ülkelerde kurulu herhangi bir kuruluş tarafından ve o kuruluş adına ve hesabına Türkiye'ye bir iş için gönderilen ve o ülkede sosyal sigortaya tabi olduğunu belgeleyen kişilerin sigortalı sayılmayacakları süre 3 (üç) ay olarak belirlenmiştir.

Yabancı uyruklu kişilerin sigortalılığı hakkında yapılacak işlemler aşağıda açıklanmıştır.

II- Çalışma İzin Belgeleri:

Yabancıların Türkiye'de bir işveren yanında veya kendi nam ve hesabına çalışmaya başlamadan önce izin almaları gerekmektedir.

Yabancı uyruklulara çalışma izinleri Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı (Bakanlık) tarafından verilmekte, ancak, Başbakanlık, Milli Savunma Bakanlığı, Sağlık Bakanlığı, Dış Ticaret Müsteşarlığı ve Yüksek Öğretim Kurulunca da Bakanlığa bilgi verilme koşuluyla ilgili kanunlarda belirtilen işlerde çalışacak kişilere çalışma izni verilebilmektedir.

Bakanlık tarafından, çalışma izin belgeleri ile diğer bakanlıklar veya kurumlar tarafından verilen ve Bakanlığa gönderilen izin belgelerinin birer örneği ilgili sosyal güvenlik il müdürlükleri/ sosyal güvenlik merkezlerine intikal ettirilmektedir.

Geçici görevli olarak Ülkemize bir iş için gönderilen ve geldikleri ülkelerde sosyal güvenliklerinin sağlandığını belgelenenleri nedeniyle sigortalı sayılmayan;

- Türkiye ile sosyal güvenlik sözleşmesi olmayan ülkelere gelen yabancı uyruklular üç aylık sürenin,
- Türkiye ile sosyal güvenlik sözleşmesi olan ülkelere gelenler ise sözleşmede öngörülen sürelerin

bitim tarihinden itibaren sigortalı sayılacaklarından, çalışma izin belgeleri sosyal güvenlik il müdürlükleri/sosyal güvenlik merkezlerince klasörlerde muhafaza edilecek, bu kişilerin sigortalı işe giriş bildirelerinin SGK'na yasal süresi içinde verilip verilmediğinin takibi bu belgelere göre yapılacaktır.

İşverenler tarafından 4817 sayılı Kanun gereğince çalışma izni alınmadan çalıştırılarak Kuruma bildiri yapılan sigortalılar ile kontrol ve denetim elemanlarınca çalışma izni olmadan çalıştırıldığı tespit edilen yabancı uyruklu kişilerin SGK tarafından tescili yapılacaktır. Daha sonra sigortalının geçici görevli olarak gelip gelmediği ile çalışma izninden muaf olup olmadığı hususu araştırılarak sonucunun SGK'na bildirilmesi için tescili yapan sosyal güvenlik il müdürlüğünce/sosyal güvenlik merkezlerince Bakanlığa, bunlardan yabancı kimlik numarası bulunmayanlar ise nüfus idarelerine bildirilecektir.

Yabancı uyruklu sigortalıların bilgilerinin Bakanlıkla karşılıklı olarak paylaşılmasını ve işlem yapılmasını sağlayacak yazılım çalışmaları tamamlanıncaya kadar işlemler manuel yürütülecektir.

III- Geçici Görevli Olarak Ülkemize Çalışmaya Gönderilenler:

1- Sosyal güvenlik sözleşmesi “imzalanmamış” ülkede kurulu bir kuruluş tarafından o kuruluş adına çalışmaya gönderilenler

SSİY'nin 10. maddesinin birinci fıkrasının (d) bendi gereğince, **2/3/2011 tarihinden itibaren** yabancı bir ülkede kurulu herhangi bir kuruluş tarafından ve o kuruluş adına ve hesabına Türkiye'ye bir iş için **en fazla üç ay** süreyle gönderilen ve yabancı ülkede sosyal sigortaya tabi çalıştığını ya da kendi çalışmalarından dolayı aylık aldığını belgeleyen kişiler sigortalı sayılmayacaklar, ancak, **üç aydan fazla süre** için çalışma izni alınan sigortalılar işe başlama tarihinden sonra geçen üçüncü ayın bitiminden itibaren sigortalı olacaklardır.

Geçici görevli olarak çalıştığı üç aylık sürenin dolduğu tarihten sonra Ülkemizden ayrılan ya da ayrılmadan yeniden çalışma izni talep edilen yabancı uyruklular hakkında üç aylık süre şartı aranmaksızın çalışmaya başladıkları tarihten itibaren sigortalı bildirimleri yapılacaktır. Ancak, üç aylık çalışma süresini doldurmadan Ülkemizden ayrılan ya da Ülkemizde

bulunduğu halde çalıştığı işinden ayrılan yabancı uyrukluların yeniden aynı ya da başka bir iş için çalışma izni alarak çalışmaya başlamaları halinde, ilk çalışma izinlerinde kullandıkları sürenin **üç aya tamamlandığı** tarihten sonra sigortalı sayılacaktır. Diğer bir ifade ile aynı kişi için bir defaya mahsus olmak üzere fasılalı ya da fasılasız üç aylık istisnai süre verilecektir.

Sosyal Sigorta İşlemleri Yönetmeliği'nin yayımlandığı 2/3/2011 tarihinden önce geldikleri ülkede sigortalı olmaları nedeniyle Ülkemizde sigortalı sayılmayanlar için üç aylık süre 2/6/2011 tarihinde sona erecek, bu sigortalılardan çalışmaya devam edecek olanlar 3/6/2011 tarihinden itibaren sigortalı sayılacaklarından işverenleri tarafından işe giriş bildireleri en geç 2/6/2011 tarihine kadar verilecektir.

Yabancı uyrukluların geçici görevli oldukları sürelerinin dolduğu tarihten itibaren sigortalılıklarının sağlanabilmesi için, çalışma izni aldıkları sigortalılardan yabancı kimlik numarası olanların işe giriş bildireleri elektronik ortamda, yabancı kimlik numarası olmayanların işe giriş bildireleri ise kağıt ortamında işverenler tarafından en geç üç aylık sürenin dolduğu tarihe kadar SGK'na verilecektir.

Sigortalı işe giriş bildirelerine işe giriş tarihi olarak üç aylık sürenin dolduğu tarihi takip eden gün işe giriş tarihi olarak yazılacak, ancak, işverenler tarafından işe başlama tarihi olarak üç aylık sürenin dolduğu günü takip eden günden farklı bir tarih yazılması halinde bildirimlerdeki farklılık Kurumun denetim ve kontrol ile görevli memurlarına incelettirildikten sonra gerekli işlemler yapılacaktır.

Örnek 1- Geçici görevle gelen ve Bakanlıkça 16/3/2011-16/9/2011 süresi için çalışma izni verilen ve geldiği ülkede sosyal güvenliğinin sağlandığını belgeleyen Çin Halk Cumhuriyeti vatandaşı için en geç üç aylık sürenin dolduğu 16/6/2011 tarihinde sigortalı işe giriş bildiregesi Kuruma verilecek, 17/6/2011 tarihinde sigortalılığı başlatılacaktır.

Örnek 2- Bakanlıkça 25/5/2011-25/5/2012 süresi için bir yıllık çalışma izni verilen ve geldiği ülkede sosyal güvenliğinin sağlandığını belgeleyen Nijerya vatandaşının işe giriş tarihi işvereni tarafından 15/9/2011 olarak Kuruma bildirilmiştir. Bu kişinin sigortalılığının 26/8/2011 tarihinden itibaren başlatılması gerektiğinden işe giriş tarihi re'sen 26/8/2011 olarak düzeltililecek, 26/8/2011-15/9/2011 süresi ile ilgili aylık prim ve hizmet belgeleri işverenden istenecektir.

Örnek 3- 18/5/2011-18/11/2011 süresi için çalışma izni verilen ve geldiği ülkede sosyal güvenliğinin sağlandığını belgeleyen Mısır vatandaşı için sigortalı işe giriş bildiregesi 1/9/2011 tarihinde Kuruma verilmiş, bu kişinin işe giriş tarihi 2/9/2011 tarihi olarak bildirilmiştir. Bildirgenin üç aylık sürenin dolduğu tarihten sonra verilmesi ve işe giriş tarihinin de üç aylık sürenin dolduğu tarihi takip eden gün olmaması nedeniyle Kurum denetim ve kontrol elemanlarınca kişinin fiilen çalışmaya başladığı tarihin tespiti yapılarak sonucuna göre işlem yapılacaktır.

Örnek 4- Geçici görevle gelen ve Bakanlıkça 15/3/2011-15/8/2011 süresi için çalışma izni verilen ve geldiği ülkede sosyal güvenliğinin sağlandığını belgeleyen Hindistan vatandaşı, 15/4/2011 tarihinde görevini tamamlayıp ülkemizden ayrılmıştır. Yeniden geçici görevli olarak gelen bu sigortalıya 12/10/2011-12/4/2012 süreleri için Bakanlıkça çalışma izni verilmiştir. Bu kişi daha önce bir ay sigortasız olarak çalıştığı için üç aylık sürenin tamamlanacağı 13/12/2011 tarihinden itibaren sigortalı sayılması gerektiğinden sigortalı işe giriş bildirgesinin en geç 12/12/2011 tarihine kadar verilmesi gerekir.

2- Sosyal güvenlik sözleşmesi “imzalanmış” ülkede kurulu bir kuruluş tarafından o kuruluş adına çalışmaya gönderilenler

Sosyal güvenlik sözleşmelerinde temel kural, çalışılan ülkenin sosyal güvenlik mevzuatına tabi olmaktır. Ancak, işverenleri tarafından geçici bir süre ile diğer akit ülkeye gönderilenler, uluslararası nakliyat işinde çalışanlar, elçilik, konsolosluk, misyon ve benzeri yerlerde çalışan ve gönderen ülkenin sivil ve askeri personelleri, akit taraflardan birinin bayrağını taşıyan gemilerde veya akit ülkenin limanlarında çalışanlar çalıştıkları ülkenin sosyal güvenlik mevzuatına tabi olmayacaklardır.

Ülkemiz ile taraf ülkeler arasında imzalanan ikili ya da çok taraflı sosyal güvenlik sözleşmelerinde yer alan hükümler uyarınca, yabancı uyruklu kişilerin akit ülkede kurulu kuruluş tarafından belirli bir işin icrası amacıyla **geçici olarak** Ülkemize gönderilmesi halinde, sigortalının kendi ülkesinde çalışıyormuş gibi iş merkezinin bulunduğu ülkenin mevzuatına tabi tutulması kuralı getirilerek mükerrer sigortalılık önlenmiştir.

Geldiği ülkenin sosyal güvenlik kurumu tarafından, kendi ülkesinin mevzuat hükümlerine göre sosyal güvenliklerinin sağlandığına ilişkin sözleşmelerle belirlenmiş formüllerleri SGK’na ibraz eden kişiler, ilgili ülke ile aramızda imzalanmış olan sosyal güvenlik sözleşmesinde öngörülen süre ve bu süreye ilave edilecek süre kadar sigortalı sayılmayacaklardır. Geldikleri ülkenin sosyal güvenlik mevzuatına tabi olarak kendi çalışmalarından dolayı aylık alanlar dahil geçici görevli olarak Ülkemizde çalışanlar sigortasız sayıldıkları sürelerin bittiği tarihten itibaren 5510 sayılı Kanunun 4. maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalı olacaklardır.

Ancak, ilk görevlendirme süreleri dolduktan sonra işin uzaması durumunda geçici görevin uzatılması talebinin sigortalı veya işverence sözleşmeli ülkenin sigorta kurumuna iletilmesi ve bu kurumun talep etmesi halinde, bu talep SGK’nca sözleşmeler kapsamında değerlendirilerek geçici görevinin uzatılması talebi uygun bulunan kişiler sözleşmede öngörülen uzatma süresince de Ülkemiz mevzuatından muaf tutulmaya devam edilecektir.

Ülkemiz ile yabancı ülkeler arasında imzalanan sosyal güvenlik sözleşmelerinde geldikleri ülkede sosyal sigortaya tabi olduklarını belgeleyenlerin Ülkemizde ne kadar süre ile sigortalı olmayacakları Genelge ekindeki tabloda belirtildiği üzere aşağıdaki gibidir.

SÖZLEŞMELERE GÖRE GEÇİCİ GÖREV UYGULAMALARI			
Sıra	Sözleşmeli Ülke	Geçici Görev Süresi	Uzatılabilecek Süre
1	İngiltere	Geçici görevle bulunduğu sürece kayıtlı olduğu ülke mevzuatı uygulanır.	
2	F.Almanya	5 yıl	3 Yıl
3	Hollanda	24 ay	Mutabık kalınan süre kadar
4	Belçika	24 ay	Mutabık kalınan süre kadar (Uygulamada 60 ay ile sınırlı)
5	Avusturya	24 ay	Mutabık kalınan süre kadar
6	İsviçre	24 ay	Mutabık kalınan süre kadar
7	Fransa	3 yıl	Mutabık kalınan süre kadar (Uygulamada 6 yıl ile sınırlı)
8	Danimarka	12 ay	İşin bitimine kadar (mutabakat koşuluyla)
9	İsveç	12 ay	12 ay
10	Norveç	12 ay	Mutabık kalınan süre kadar
11	Libya	1/9/1985 tarihinden sonra daimi geçici işçi uygulaması vardır	
12	K.K.T.C	24 ay	Mutabık kalınan süre kadar
13	Makedonya	24 ay	60 aya kadar uzatılabilir
14	Azerbaycan	24 ay	60 aya kadar uzatılabilir
15	Romanya	24 ay	60 aya kadar uzatılabilir
16	Gürcistan	24 ay	60 aya kadar uzatılabilir
17	Bosna-Hersek	24 ay	60 aya kadar uzatılabilir
18	Kanada	24 ay	60 aya kadar uzatılabilir
19	Kebek	60 ay	Mutabık kalınan süre kadar
20	Çek Cumhuriyeti	24 ay	Mutabık kalınan süre kadar
21	Arnavutluk	24 ay	60 aya kadar uzatılabilir
22	Lüksemburg	12 ay	12 ay
23	İtalya	12 ay	Mutabık kalınan süre kadar
24	Portekiz	12 ay	Mutabık kalınan süre kadar
25	İspanya	12 ay	Mutabık kalınan süre kadar

Örnek 1- Fransa'da sigortalı olarak çalışırken 14/4/2008-14/4/2011 tarihleri arasında Türkiye'ye geçici görevli olarak gönderilen Fransız uyruklu kişi, 14/4/2011 tarihinden itibaren 3 yıl daha uzatma talebinde bulunmuş ve talebi uygun görülmüştür. Ülkemiz ile Fransa arasında sosyal güvenlik sözleşmesine göre uzatma süresi de dahil 6 yıl süreyle geçici görevli olarak çalışma hakkı bulunduğundan bu kişi 14/4/2014 tarihine kadar Kanun kapsamında sigortalı sayılmayacaktır.

Örnek 2- Avusturya’da sigortalı olarak çalışırken, 1/1/2011-1/1/2013 tarihleri arasında Türkiye’ye geçici görevli olarak gönderilen Avusturya uyruklu kişi 1/1/2013 tarihinden itibaren 7 yıl daha uzatma talebinde bulunmuş ve talebi uygun görülmüştür. Ülkemiz ile Avusturya arasında sosyal güvenlik sözleşmesine göre uzatma süresinde herhangi bir kısıtlama bulunmadığından bu kişi uzatılan sürede de Kanun kapsamında sigortalı sayılmayacaktır.

Örnek 3- Lüksemburg’da sigortalı olarak çalışırken 15/3/2011-15/3/2012 tarihleri arasında Türkiye’ye geçici görevli olarak gönderilen Lüksemburg uyruklu kişinin 15/3/2012 tarihinden itibaren 1 yıllık uzatma talebi uygun bulunmuştur. Ülkemiz ile Lüksemburg arasında imzalanan sosyal güvenlik sözleşmesine göre geldiği ülkenin mevzuatına tabi kalma süresi 12 + 12 = 24 ay ile sınırlandırıldığından bu kişi 15/3/2013 tarihine kadar uzatılan sürede de 5510 sayılı Kanun kapsamında sigortalı sayılmayacaktır.

IV- Halen Ülkemizde Çalışma İzni Almış ve İşverenler Tarafında Çalıştırılan Yabancılar:

İkili ya da çok taraflı sosyal güvenlik sözleşmelerindeki hükümler gereğince, Türk soylu yabancılar dahil 2008 yılı Ekim ayı başından önceki ve sonraki sürelerde **geldiği ülkelerde sigortalı olmayıp** çalışma izni almak suretiyle Ülkemizde çalışanlar hakkında;

1) Ülkemizle arasında ikili sosyal güvenlik sözleşmesi yapılmış ülke uyuğunda olanlar hakkında **İsviçre ve İngiltere vatandaşları hariç**, sosyal güvenlik sözleşmesinin yürürlük tarihinden, sözleşmenin yürürlük tarihinden sonra çalışmaya başlayanlar hakkında ise çalışmaya başladıkları tarihten itibaren tüm sigorta kolları uygulanacaktır.

2) Sonradan Türk vatandaşı olanlar da vatandaşlığa geçtikleri tarihten itibaren Ülkemiz sosyal güvenlik mevzuatına tabi olacaklardır.

3) Ülkemize gelerek üniversitelerde çalıştırılan yabancı uyruklu öğretim elemanları hakkında (1) ve (2) nci maddelerde belirtilen hususlara göre işlem yapılacaktır.

V- Ülkemizdeki Elçilik, Konsolosluk, Misyon ve Benzeri Yerlerde Çalışanlar

Devletler hukuku ve Viyana Sözleşmeleri hükümlerine göre elçilik, konsolosluk, misyon ve benzeri yerlerde çalışanların diplomatik masuniyetlerinin olması nedeniyle bu işyerlerinde çalışanların bildirimleri SGK’na yapılmadığı sürece Ülkemiz mevzuatı bu işyerlerine uygulanamamaktadır. Ancak, bu işyerlerinde çalıştırılanlardan gönderen devlette veya üçüncü bir devlette sigortalılıklarını belgeleyemeyenler ile Türkiye’de ikamet etmekte iken buralarda çalıştırılan Türk vatandaşlarından ilgili işverenler tarafından SGK’na bildirimleri yapılanlar Ülkemiz mevzuatına tabi tutulmuşlardır.

Söz konusu hükümler gereğince elçilik, konsolosluk, misyon ve benzeri yerlerde çalışanlardan gönderen devlette veya üçüncü bir devlette sigortalılıklarını belgeleyemeyenlerin sigortalılıkları 2008 yılı Ekim ayı başına kadar 506 sayılı Kanunun mülga 86. maddesine göre topluluk sigortası yoluyla sağlanmıştır. 5510 sayılı Kanunun yürürlüğe girdiği 1/10/2008 tarihinden itibaren de bu işyerlerinde çalışanlar 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamına alınmışlardır.

Mülga sosyal güvenlik kanunları ile 5510 sayılı Kanunun geçici 2. maddesine göre yaşlılık aylığı bağlananlardan elçilik, konsolosluk, misyon ve benzeri yerlerde çalışmaya devam edenlerden sosyal güvenlik destek primi kesilecektir.

VI- Kanunun 4. Maddesinin Birinci Fıkrasının (a) Bendine Tabi Olan Sigortalıların Tescil İşlemleri

Kanunun 4. maddesine tabi yabancı uyruklu sigortalıların tescil işlemleri işverenler tarafından İçişleri Bakanlığı Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğüne verilen yabancı kimlik numarasına göre e-sigorta yoluyla sonuçlandırılacaktır. Ancak, nüfus idarelerince Ülkemize herhangi bir amaçla en az altı ay süre ile gelen ve ikamet tezkeresi alan yabancılara kimlik numarası verildiğinden, altı aydan az çalışmak için gelenlerle çalışma ve ikamet izni almış olmakla birlikte yabancı kimlik numarası verme işlemi gecikmiş olan sigortalıların sigortalı işe giriş bildirgeleri manuel olarak düzenlenip Kuruma verilecektir.

Sosyal güvenlik il müdürlükleri/sosyal güvenlik merkezlerince kağıt ortamında verilen işe giriş bildirgelerine göre tescil işlemi sonuçlandırılarak sigortalılara ait belgeler açılacak sicil dosyasında muhafaza edilecektir. Ancak, sigortalı daha önce tescil edilmiş ise tescil işlemi sonuçlandırıldıktan sonra tekrar sigortalı işe giriş bildirgeleri de bu dosyaya konulacaktır.

Yabancı uyruklu kişilerin sigortalılıklarının takibinin yapılabilmesi için Bakanlıkça gönderilen çalışma izin belgeleri, izin belgesinin intikal ettiği üniteye daha önce tescili yapılmış ise bu tescile ait sicil dosyasında, çalışma izni için başvuran işverenin adresinin bulunduğu il müdürlüğünden başka bir il müdürlüğünde dosyasının bulunması halinde ise belge gönderilmeyerek hiç tescil edilmemiş olanlarla birlikte muhafaza edilecektir.

Saygılarımızla,

**DENGGE DENETİM YEMİNLİ
MALİ MÜŞAVİRLİK A.Ş.**

EK:

Yabancı uyrukluların sigortalılıkları hakkında 2011-43 sayılı SGK genelgesi

T.C.
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI
Sosyal Sigortalar Genel Müdürlüğü

Sayı : B.13.2.SGK.0.10.03.01-358

31/5/2011

Konu : Yabancı uyrukluların sigortalılıkları.

G E N E L G E
2011 / 43

1- Genel Açıklamalar

Bilindiği üzere, 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun (bundan sonra bu Genelgede Kanun olarak anılacaktır) 4 üncü maddesinin ikinci fıkrasının (c) bendi gereğince, yabancı uyruklu kişilerden hizmet akdi ile çalışanlar 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendine tabi olarak sigortalı sayılmışlar, Kanunun 6 ncı maddesinin (e) bendinde ise yabancı bir ülkede kurulu herhangi bir kuruluş tarafından ve o kuruluş adına ve hesabına Türkiye'ye bir iş için gönderilen ve yabancı ülkede sosyal sigortaya tabi olduğunu belgeleyen kişiler ile Türkiye'de kendi adına ve hesabına bağımsız çalışanlardan, yurt dışında ikamet eden ve o ülke sosyal güvenlik mevzuatına tabi olanların sigortalı sayılmayacakları öngörülmüştür.

Diğer taraftan, ülkemizin diğer ülkelerle imzaladığı ikili ya da çok taraflı sosyal güvenlik sözleşmelerinde de iki ülke vatandaşlarının karşılıklı olarak diğer ülkede geçici görevli ya da geçici görevli olmaksızın çalışmaları halinde hangi ülkenin sosyal güvenlik mevzuatına tabi olacaklarına ilişkin hükümler bulunmaktadır.

Ayrıca, Kanunun 6 ncı maddesinin son fıkrası uyarınca, 2/3/2011 tarihli ve 27862 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren Sosyal Sigorta İşlemleri Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik ile yayım tarihinden geçerli olmak üzere Sosyal Sigorta İşlemleri Yönetmeliğinin (SSİY) 10 uncu maddesinin birinci fıkrasının (d) bendi değiştirilerek, Ülkemizle arasında sosyal güvenlik sözleşmesi bulunmayan ülkelerde kurulu herhangi bir kuruluş tarafından ve o kuruluş adına ve hesabına Türkiye'ye bir iş için gönderilen ve o ülkede sosyal sigortaya tabi olduğunu belgeleyen kişilerin sigortalı sayılmayacakları süre belirlenmiştir.

Yabancı uyruklu kişilerin sigortalılığı hakkında yapılacak işlemler aşağıda açıklanmıştır.

2- Çalışma İzin Belgeleri

4817 sayılı Yabancıların Çalışma İzinleri Hakkında Kanun gereğince, Türkiye'nin taraf olduğu ikili ya da çok taraflı sözleşmelerde aksi öngörülmedikçe, doğumla Türk vatandaşı olup, 5901 sayılı Türk Vatandaşlık Kanununun 28 inci maddesine göre çıkma izni almak suretiyle Türk vatandaşlığını kaybedenler ile 2527 sayılı Türk Soylu Yabancıların Türkiye'de Meslek ve Sanatlarını Serbestçe Yapabilmelerine, Kamu, Özel Kuruluş veya İşyerlerinde Çalıştırılabilmelerine İlişkin Kanun kapsamındaki Türk soylular da dahil olmak üzere yabancıların Türkiye'de bir işveren yanında veya kendi nam ve hesabına çalışmaya başlamadan önce izin almaları gerekmektedir. Yabancı uyruklulara çalışma izinleri Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı (Bakanlık) tarafından verilmekte, ancak, Başbakanlık, Milli Savunma Bakanlığı, Sağlık Bakanlığı, Dış Ticaret Müsteşarlığı ve Yüksek Öğretim Kurulunca

da Bakanlığa bilgi verilmek koşuluyla ilgili kanunlarda belirtilen işlerde çalışacak kişilere çalışma izni verilebilmektedir.

Bakanlık tarafından, çalışma izin belgeleri ile diğer bakanlıklar veya kurumlar tarafından verilen ve Bakanlığa gönderilen izin belgelerinin birer örneği ilgili sosyal güvenlik il müdürlükleri/ sosyal güvenlik merkezlerine intikal ettirilmektedir.

Geçici görevli olarak Ülkemize bir iş için gönderilen ve geldikleri ülkelerde sosyal güvenliklerinin sağlandığını belgelemeleri nedeniyle sigortalı sayılmayan sözleşmesiz ülkelerden gelen yabancı uyruklular üç ay, sözleşmeli ülkelerden gelenler ise sözleşmede öngörülen sürelerin bitim tarihinden itibaren sigortalı sayılacaklarından, çalışma izin belgeleri sosyal güvenlik il müdürlükleri/sosyal güvenlik merkezlerince klasörlerde muhafaza edilecek, bu kişilerin sigortalı işe giriş bildirgelerinin Kurumumuza yasal süresi içinde verilip verilmediğinin takibi bu belgelere göre yapılacaktır.

İşverenler tarafından 4817 sayılı Kanun gereğince çalışma izni alınmadan çalıştırılarak Kuruma bildiri yapılan sigortalılar ile kontrol ve denetim elemanlarınca çalışma izni olmadan çalıştırıldığı tespit edilen yabancı uyruklu kişilerin Kurumumuzca tescili yapılacaktır. Daha sonra sigortalının geçici görevli olarak gelip gelmediği ile çalışma izninden muaf olup olmadığı hususu araştırılarak sonucunun Kurumumuza bildirilmesi için tescili yapan sosyal güvenlik il müdürlüğünce/sosyal güvenlik merkezlerince Bakanlığa, bunlardan yabancı kimlik numarası bulunmayanlar ise nüfus idarelerine bildirilecektir.

Yabancı uyruklu sigortalıların bilgilerinin Bakanlıkla karşılıklı olarak paylaşılmasını ve işlem yapılmasını sağlayacak yazılım çalışmaları tamamlanıncaya kadar işlemler manuel yürütülecektir.

3- Ülkemizdeki İşverenler Tarafından Çalışma İzni Alınarak Çalıştırılan Yabancılar

506 sayılı Kanunun mülga 3 üncü maddesinin (II/A) bendi gereğince 6/8/2003 tarihinden önce bir işveren emrinde çalışan ve Türk uyruklu olmayan kimseler hakkında kısa vadeli sigorta kolları, yazılı istekte bulunmaları halinde ise haklarında istek tarihinden sonraki ay başından itibaren malullük, yaşlılık ve ölüm sigortaları uygulanmıştır.

4958 sayılı Kanunla 6/8/2003 tarihinden itibaren söz konusu madde değiştirilerek yabancı uyruklu sigortalılar isteklerine bakılmaksızın tüm sigorta kollarına tabi tutulmuşlar, 1/10/2008 tarihinden itibaren de Kanunun 4 üncü maddesinin ikinci fıkrasının (c) bendi ile yine isteklerine bakılmaksızın 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında tüm sigorta kollarına tabi olarak çalışmalarına imkan sağlanmıştır.

2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu, 2914 sayılı Yüksek Öğretim Personel Kanunu gereğince Ülkemizde sosyal güvenlik sözleşmesi imzalanmamış ülkelerden gelerek çalışan yabancı uyruklu öğretim elemanları, 31/10/1983 tarihli ve 16207 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yükseköğretim Kurumlarında Yabancı Uyruklu Öğretim Elemanı Çalıştırılması Esaslarına ilişkin 83/7148 sayılı Bakanlar Kurulu Kararının 12 nci maddesi gereğince 28/3/2006 tarihine kadar 506 sayılı Kanunun hastalık sigortası hükümlerine tabi tutulmuşlardır. 28/3/2006 tarihli ve 26122 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 2006/11518 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile söz konusu madde değiştirilerek bu tarihten sonra bu kimseler tüm sigorta kollarına tabi tutulmuşlardır. 2008 yılı Ekim ayından itibaren de Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalı olarak çalışmalarına imkan sağlanarak uygulama devam ettirilmiştir.

2527 sayılı Kanun gereğince Ülkemize çalışmaya gelen Türk soylu yabancıların 2008 yılı Ekim ayından önceki ve sonraki sigortalılıkları hakkında yukarıda belirtildiği şekilde işlem yapılacaktır.

İkili ya da çok taraflı sosyal güvenlik sözleşmelerindeki hükümler gereğince, Türk soylu yabancılar dahil 2008 yılı Ekim ayı başından önceki ve sonraki sürelerde geldiği ülkelerde sigortalı olmayıp çalışma izni almak suretiyle Ülkemizde çalışanlar hakkında;

1) Ülkemizle arasında ikili sosyal güvenlik sözleşmesi yapılmış ülke uyuğunda olanlar hakkında İsviçre ve İngiltere vatandaşları hariç, sosyal güvenlik sözleşmesinin yürürlük tarihinden, sözleşmenin yürürlük tarihinden sonra çalışmaya başlayanlar hakkında ise çalışmaya başladıkları tarihten itibaren tüm sigorta kolları uygulanacaktır.

2) Sonradan Türk vatandaşı olanlar da vatandaşlığa geçtikleri tarihten itibaren Ülkemiz sosyal güvenlik mevzuatına tabi olacaklardır.

3) Ülkemize gelerek üniversitelerde çalıştırılan yabancı uyruklu öğretim elemanları hakkında (1) ve (2) nci maddelerde belirtilen hususlara göre işlem yapılacaktır.

4- Geçici Görevli Olarak Ülkemize Çalışmaya Gönderilenler

4.1- Sosyal güvenlik sözleşmesi imzalanmamış ülkede kurulu bir kuruluş tarafından o kuruluş adına çalışmaya gönderilenler

SSİY'nin 10 uncu maddesinin birinci fıkrasının (d) bendi gereğince, 2/3/2011 tarihinden itibaren yabancı bir ülkede kurulu herhangi bir kuruluş tarafından ve o kuruluş adına ve hesabına Türkiye'ye bir iş için en fazla üç ay süreyle gönderilen ve yabancı ülkede sosyal sigortaya tabi çalıştığını ya da kendi çalışmalarından dolayı aylık aldığını belgeleyen kişiler sigortalı sayılmayacaklar, ancak, üç aydan fazla süre için çalışma izni alınan sigortalılar işe başlama tarihinden sonra geçen üçüncü ayın bitiminden itibaren sigortalı olacaklardır.

Geçici görevli olarak çalıştığı üç aylık sürenin dolduğu tarihten sonra Ülkemizden ayrılan ya da ayrılmadan yeniden çalışma izni talep edilen yabancı uyruklular hakkında üç aylık süre şartı aranmaksızın çalışmaya başladıkları tarihten itibaren sigortalı bildirimleri yapılacaktır. Ancak, üç aylık çalışma süresini doldurmadan Ülkemizden ayrılan ya da Ülkemizde bulunduğu halde çalıştığı işinden ayrılan yabancı uyrukluların yeniden aynı ya da başka bir iş için çalışma izni alarak çalışmaya başlamaları halinde, ilk çalışma izinlerinde kullandıkları sürenin üç aya tamamlandığı tarihten sonra sigortalı sayılacaktır. Diğer bir ifade ile aynı kişi için bir defaya mahsus olmak üzere fasıllı ya da fasılasız üç aylık istisnai süre verilecektir.

SSİY'nin yayımlandığı 2/3/2011 tarihinden önce geldikleri ülkede sigortalı olmaları nedeniyle Ülkemizde sigortalı sayılmayanlar için üç aylık süre 2/6/2011 tarihinde sona erecek, bu sigortalılardan çalışmaya devam edecek olanlar 3/6/2011 tarihinden itibaren sigortalı sayılacaklarından işverenleri tarafından işe giriş bildireleri en geç 2/6/2011 tarihine kadar verilecektir.

Yabancı uyrukluların geçici görevli oldukları sürelerinin dolduğu tarihten itibaren sigortalılıklarının sağlanabilmesi için, çalışma izni aldıkları sigortalılardan yabancı kimlik numarası olanların işe giriş bildireleri elektronik ortamda, yabancı kimlik numarası olmayanların işe giriş bildireleri ise kağıt ortamında işverenler tarafından en geç üç aylık sürenin dolduğu tarihe kadar Kurumumuza verilecektir.

Sigortalı işe giriş bildirelerine işe giriş tarihi olarak üç aylık sürenin dolduğu tarihi takip eden gün işe giriş tarihi olarak yazılacak, ancak, işverenler tarafından işe başlama tarihi olarak üç aylık sürenin dolduğu günü takip eden günden farklı bir tarih yazılması halinde bildirimlerdeki farklılık Kurumun denetim ve kontrol ile görevli memurlarına incelettirildikten sonra gerekli işlemler yapılacaktır.

Örnek 1- Geçici görevle gelen ve Bakanlıkça 16/3/2011-16/9/2011 süresi için çalışma izni verilen ve geldiği ülkede sosyal güvenliğinin sağlandığını belgeleyen Çin Halk Cumhuriyeti vatandaşı için en geç üç aylık sürenin dolduğu 16/6/2011 tarihinde sigortalı işe giriş bildirgesi Kuruma verilecek, 17/6/2011 tarihinde sigortalılığı başlatılacaktır.

Örnek 2- Bakanlıkça 25/5/2011-25/5/2012 süresi için bir yıllık çalışma izni verilen ve geldiği ülkede sosyal güvenliğinin sağlandığını belgeleyen Nijerya vatandaşının işe giriş tarihi işvereni tarafından 15/9/2011 olarak Kuruma bildirilmiştir. Bu kişinin sigortalılığının 26/8/2011 tarihinden itibaren başlatılması gerektiğinden işe giriş tarihi re'sen 26/8/2011 olarak düzeltilecek, 26/8/2011-15/9/2011 süresi ile ilgili aylık prim ve hizmet belgeleri işverenden istenecektir.

Örnek 3- 18/5/2011-18/11/2011 süresi için çalışma izni verilen ve geldiği ülkede sosyal güvenliğinin sağlandığını belgeleyen Mısır vatandaşı için sigortalı işe giriş bildirgesi 1/9/2011 tarihinde Kuruma verilmiş, bu kişinin işe giriş tarihi 2/9/2011 tarihi olarak bildirilmiştir. Bildirgenin üç aylık sürenin dolduğu tarihten sonra verilmesi ve işe giriş tarihinin de üç aylık sürenin dolduğu tarihi takip eden gün olmaması nedeniyle Kurum denetim ve kontrol elemanlarınca kişinin fiilen çalışmaya başladığı tarihin tespiti yapılarak sonucuna göre işlem yapılacaktır.

Örnek 4- Geçici görevle gelen ve Bakanlıkça 15/3/2011-15/8/2011 süresi için çalışma izni verilen ve geldiği ülkede sosyal güvenliğinin sağlandığını belgeleyen Hindistan vatandaşı, 15/4/2011 tarihinde görevini tamamlayıp ülkemizden ayrılmıştır. Yeniden geçici görevli olarak gelen bu sigortalıya 12/10/2011-12/4/2012 süreleri için Bakanlıkça çalışma izni verilmiştir. Bu kişi daha önce bir ay sigortasız olarak çalıştığı için üç aylık sürenin tamamlanacağı 13/12/2011 tarihinden itibaren sigortalı sayılması gerektiğinden sigortalı işe giriş bildirgesinin en geç 12/12/2011 tarihine kadar verilmesi gerekir.

4.2- Sosyal güvenlik sözleşmesi imzalanmış ülkede kurulu bir kuruluş tarafından o kuruluş adına çalışmaya gönderilenler

Sosyal güvenlik sözleşmelerinde temel kural, çalışılan ülkenin sosyal güvenlik mevzuatına tabi olmaktır. Ancak, işverenleri tarafından geçici bir süre ile diğer akit ülkeye gönderilenler, uluslararası nakliyat işinde çalışanlar, elçilik, konsolosluk, misyon ve benzeri yerlerde çalışan ve gönderen ülkenin sivil ve askeri personelleri, akit taraflardan birinin bayrağını taşıyan gemilerde veya akit ülkenin limanlarında çalışanlar çalıştıkları ülkenin sosyal güvenlik mevzuatına tabi olmayacaklardır.

Ülkemiz ile taraf ülkeler arasında imzalanan ikili ya da çok taraflı sosyal güvenlik sözleşmelerinde yer alan hükümler uyarınca, yabancı uyruklu kişilerin akit ülkede kurulu kuruluş tarafından belirli bir işin icrası amacıyla geçici olarak Ülkemize gönderilmesi halinde, sigortalının kendi ülkesinde çalışıyormuş gibi iş merkezinin bulunduğu ülkenin mevzuatına tabi tutulması kuralı getirilerek mükerrer sigortalılık önlenmiştir.

Geldiği ülkenin sosyal güvenlik kurumu tarafından, kendi ülkesinin mevzuat hükümlerine göre sosyal güvenliklerinin sağlandığına ilişkin sözleşmelerle belirlenmiş formüllerle Kurumumuza ibraz eden kişiler, ilgili ülke ile aramızda imzalanmış olan sosyal güvenlik sözleşmesinde öngörülen süre ve bu süreye ilave edilecek süre kadar sigortalı sayılmayacaklardır. Geldikleri ülkenin sosyal güvenlik mevzuatına tabi olarak kendi çalışmalarından dolayı aylık alanlar dahil geçici görevli olarak Ülkemizde çalışanlar sigortasız sayıldıkları sürelerin bittiği tarihten itibaren Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalı olacaklardır.

Ancak, ilk görevlendirme süreleri dolduktan sonra işin uzaması durumunda geçici görevin uzatılması talebinin sigortalı veya işverence sözleşmeli ülkenin sigorta kurumuna iletilmesi ve bu kurumun talep etmesi halinde, bu talep Kurumumuzca sözleşmeler kapsamında değerlendirilerek geçici görevinin uzatılması talebi uygun bulunan kişiler sözleşmede öngörülen uzatma süresince de Ülkemiz mevzuatından muaf tutulmaya devam edilecektir.

Ülkemiz ile yabancı ülkeler arasında imzalanan sosyal güvenlik sözleşmelerinde geldikleri ülkede sosyal sigortaya tabi olduklarını belgeleyenlerin Ülkemizde ne kadar süre ile sigortalı olmayacakları ekteki tabloda belirtilen süreler dikkate alınarak belirlenecektir.

Örnek 1- Fransa'da sigortalı olarak çalışırken 14/4/2008-14/4/2011 tarihleri arasında Türkiye'ye geçici görevli olarak gönderilen Fransız uyruklu kişi, 14/4/2011 tarihinden itibaren 3 yıl daha uzatma talebinde bulunmuş ve talebi uygun görülmüştür. Ülkemiz ile Fransa arasında sosyal güvenlik sözleşmesine göre uzatma süresi de dahil 6 yıl süreyle geçici görevli olarak çalışma hakkı bulunduğundan bu kişi 14/4/2014 tarihine kadar Kanun kapsamında sigortalı sayılmayacaktır.

Örnek 2- Avusturya'da sigortalı olarak çalışırken, 1/1/2011-1/1/2013 tarihleri arasında Türkiye'ye geçici görevli olarak gönderilen Avusturya uyruklu kişi 1/1/2013 tarihinden itibaren 7 yıl daha uzatma talebinde bulunmuş ve talebi uygun görülmüştür. Ülkemiz ile Avusturya arasında sosyal güvenlik sözleşmesine göre uzatma süresinde herhangi bir kısıtlama bulunmadığından bu kişi uzatılan sürede de Kanun kapsamında sigortalı sayılmayacaktır.

Örnek 3- Lüksemburg'da sigortalı olarak çalışırken 15/3/2011-15/3/2012 tarihleri arasında Türkiye'ye geçici görevli olarak gönderilen Lüksemburg uyruklu kişinin 15/3/2012 tarihinden itibaren 1 yıllık uzatma talebi uygun bulunmuştur. Ülkemiz ile Lüksemburg arasında imzalanan sosyal güvenlik sözleşmesine göre geldiği ülkenin mevzuatına tabi kalma süresi $12 + 12 = 24$ ay ile sınırlandırıldığından bu kişi 15/3/2013 tarihine kadar uzatılan sürede de 5510 sayılı Kanun kapsamında sigortalı sayılmayacaktır.

5- Ülkemizdeki Elçilik, Konsolosluk, Misyon ve Benzeri Yerlerde Çalışanlar

Devletler hukuku ve Viyana Sözleşmeleri hükümlerine göre elçilik, konsolosluk, misyon ve benzeri yerlerde çalışanların diplomatik masuniyetlerinin olması nedeniyle bu işyerlerinde çalışanların bildirimleri Kurumumuza yapılmadığı sürece Ülkemiz mevzuatı bu işyerlerine uygulanamamaktadır. Ancak, bu işyerlerinde çalıştırılanlardan gönderen devlette veya üçüncü bir devlette sigortalılıklarını belgeleyemeyenler ile Türkiye'de ikamet etmekte iken buralarda çalıştırılan Türk vatandaşlarından ilgili işverenler tarafından Kurumumuza bildirimleri yapılanlar Ülkemiz mevzuatına tabi tutulmuşlardır.

Söz konusu hükümler gereğince elçilik, konsolosluk, misyon ve benzeri yerlerde çalışanlardan gönderen devlette veya üçüncü bir devlette sigortalılıklarını belgeleyemeyenlerin sigortalılıkları 2008 yılı Ekim ayı başına kadar 506 sayılı Kanunun mülga 86 ncı maddesine göre topluluk sigortası yoluyla sağlanmıştır. Kanunun yürürlüğe girdiği 1/10/2008 tarihinden itibaren de bu işyerlerinde çalışanlar 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamına alınmışlardır.

Mülga sosyal güvenlik kanunları ile Kanunun geçici 2 nci maddesine göre yaşlılık aylığı bağlananlardan elçilik, konsolosluk, misyon ve benzeri yerlerde çalışmaya devam edenlerden sosyal güvenlik destek primi kesilecektir.

6- Kanunun 4 üncü Maddesinin Birinci Fıkrasının (a) Bendine Tabi Olan Sigortalıların Tescil İşlemleri

Kanunun 4 üncü maddesine tabi yabancı uyruklu sigortalıların tescil işlemleri işverenler tarafından İçişleri Bakanlığı Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğüne verilen yabancı kimlik numarasına göre e-sigorta yoluyla sonuçlandırılacaktır. Ancak, nüfus idarelerince Ülkemize herhangi bir amaçla en az altı ay süre ile gelen ve ikamet tezkeresi alan yabancılara kimlik numarası verildiğinden, altı aydan az çalışmak için gelenlerle çalışma ve ikamet izni

almış olmakla birlikte yabancı kimlik numarası verme işlemi gecikmiş olan sigortalıların sigortalı işe giriş bildirgeleri manuel olarak düzenlenip Kuruma verilecektir.

Sosyal güvenlik il müdürlükleri/sosyal güvenlik merkezlerince kağıt ortamında verilen işe giriş bildirgelerine göre tescil işlemi sonuçlandırılarak sigortalılara ait belgeler açılacak sicil dosyasında muhafaza edilecektir. Ancak, sigortalı daha önce tescil edilmiş ise tescil işlemi sonuçlandırıldıktan sonra tekrar sigortalı işe giriş bildirgeleri de bu dosyaya konulacaktır.

Yabancı uyruklu kişilerin sigortalılıklarının takibinin yapılabilmesi için Bakanlıkça gönderilen çalışma izin belgeleri, izin belgesinin intikal ettiği üniteye daha önce tescili yapılmış ise bu tescile ait sicil dosyasında, çalışma izni için başvuran işverenin adresinin bulunduğu il müdürlüğünden başka bir il müdürlüğünde dosyasının bulunması halinde ise belge gönderilmeyerek hiç tescil edilmemiş olanlarla birlikte muhafaza edilecektir.

Bilgi edinilmesini ve gereğini rica ederim.

M. Emin ZARARSIZ
Kurum Başkanı

Ek: Tablo (1 sayfa)

DAĞITIM :

Gereği :
Merkez ve Taşra Teşkilatına

Bilgi :
Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığına

SÖZLEŞMELERE GÖRE GEÇİCİ GÖREV UYGULAMALARI

Sıra	Sözleşmeli Ülke	Geçici Görev Süresi	Uzatılabilecek Süre
1	İngiltere	Geçici görevle bulunduğu sürece kayıtlı olduğu ülke mevzuatı uygulanır.	
2	F.Almanya	5 yıl	3 Yıl
3	Hollanda	24 ay	Mutabık kalınan süre kadar
4	Belçika	24 ay	Mutabık kalınan süre kadar (Uygulamada 60 ay ile sınırlı)
5	Avusturya	24 ay	Mutabık kalınan süre kadar
6	İsviçre	24 ay	Mutabık kalınan süre kadar
7	Fransa	3 yıl	Mutabık kalınan süre kadar (Uygulamada 6 yıl ile sınırlı)
8	Danimarka	12 ay	İşin bitimine kadar (mutabakat koşuluyla)
9	İsveç	12 ay	12 ay
10	Norveç	12 ay	Mutabık kalınan süre kadar
11	Libya	1/9/1985 tarihinden sonra daimi geçici işçi uygulaması vardır	
12	K.K.T.C	24 ay	Mutabık kalınan süre kadar
13	Makedonya	24 ay	60 aya kadar uzatılabilir
14	Azerbaycan	24 ay	60 aya kadar uzatılabilir
15	Romanya	24 ay	60 aya kadar uzatılabilir
16	Gürcistan	24 ay	60 aya kadar uzatılabilir
17	Bosna-Hersek	24 ay	60 aya kadar uzatılabilir
18	Kanada	24 ay	60 aya kadar uzatılabilir
19	Kebek	60 ay	Mutabık kalınan süre kadar
20	Çek Cumhuriyeti	24 ay	Mutabık kalınan süre kadar
21	Arnavutluk	24 ay	60 aya kadar uzatılabilir
22	Lüksemburg	12 ay	12 ay
23	İtalya	12 ay	Mutabık kalınan süre kadar
24	Portekiz	12 ay	Mutabık kalınan süre kadar
25	İspanya	12 ay	Mutabık kalınan süre kadar